

Zvony Podluží

**Téma vydání:
Příroda a přírodní
zajímavosti na Podluží**

Pravidelné rubriky: O čem se právě mluví v regionu
• Co nového v obcích • Kalendář akcí • Weinviertler
Dreiländereck • MAS Dolní Morava • Fotoreportáž

Téma vydání: Příroda a přírodní zajímavosti na Podluží

Lužní lesy, nivní louky a mokřady Podluží

Jižní Moravu a Region Podluží obzvláště si lidé odjinud spojují s představou vinohradů, výborného vína, folklórních tradic a snad i s historií Velké Moravy. Místní lidé však dobře vědí, že nelze opomenout krásu a význam zdejší přírody. Pás lužní krajiny táhnoucí se od soutoku Moravy s Dyjí až po Strážnici jako by odolal snahám člověka o plné hospodářské využití úrodné nivy. Mohlo by se zdát, že toto rozlohou nevelké území je přímo ukázkou harmonického soužití člověka a přírody nivy, která patří v našich podmínkách k obecně k ekologicky nejcenějším, nejbohatším a nejdynamičtějším částem krajiny.

Foto: Lukáš Hrdlička

Foto: J. Bartošová

Vzájemná provázanost působení člověka a „divoké“ přírody je zde už od prvních osídlení v pravěku. Nakonec i luhy zformované pravidelnými záplavami, jak je známe dnes, vznikly do jisté míry jako důsledek lidské činnosti.

Všechny zdejší luhy slouží lidem nejen hospodářsky, ale stále více spíše k odpočinku, k načerpání energie a seznámení se s naším přírodním a kulturním dědictvím. Nezasvěcenému návštěvníku by se zde mohlo zdát vše v dokonalé harmonii. Území se však potýká s mnoha negativními vlivy.

Už historicky byly naše luhy ohrožovány mnohdy neuváženým odlesňováním a toto riziko není eliminováno ani dnes. Těžkou ránu způsobily vodohospodářské úpravy - především regulace řeky Moravy, které způsobují celkové vysoušení krajiny se všemi důsledky pro flóru, faunu i člověka. Narušení původní druhové skladby a pestrosti luhů, šíření nepůvodních a invazních druhů, likvi-

dace hnízdních dutin pro ptactvo, těžba nafty, fragmentace porostů, nadměrné stavy lovné zvěře, to je výčet dalších tu více tu méně se projevujících negativních vlivů na rovnováhu luhu.

Udržení kvality zdejšího přírodního prostředí zdaleka není samozřejmostí.

Území z velké části náleží k biosférické rezervaci Dolní Morava, leží zde několik národních přírodních rezervací, přírodních rezervací a přírodních parků. Je zde několik Evropsky významných lokalit zahrnutých do systému evropské ochrany přírody Natura 2000.

Slovanské hradiště v Mikulčicích usiluje o vytvoření archeoparku a zanesení do seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Přesto je závažejší odpor k vyhlášení Chráněné krajinné oblasti, která by měla ochranu přírody sjednotit a zajistit dlouhodobě.

Připravila: Denisa Spevárová

Foto na titulní straně: Lukáš Hrdlička

Prohlášení dobrovolného svazku obcí Regionu Podluží k zavedení povinného čipování psů

Dobrovolný svazek obcí Regionu Podluží byl osloven spolkem Dočasky.cz, z.s., Lanžhot k zavedení povinného čipování psů a úpravě této povinnosti obecně závaznou vyhláškou v jeho členských obcích. Na 171. zasedání Rady starostů Regionu Podluží, konaném dne 4. dubna 2017 v Tvrdonicích, bylo usnesením

č. 4d/171 jednomyslně schváleno toto dále uvedené prohlášení.

Na základě dodaných podkladů, informací a zjišťování podmínek zavedení povinného čipování psů v jednotlivých členských obcích, Rada starostů dobrovolného svazku obcí Regionu Podluží konstatuje, že v současné době povin-

né čipování psů tak, jak je navrhováno, nepřináší kýžený cílový efekt, a to vyřešení problematiky volně pobíhajících psů v členských obcích. Forma povinného čipování psů by znamenala zvýšení finančních nákladů a nárůst administrativy, na kterou obce nemají vyčleněné personální kapacity.

(Dokončení ze strany 2)

Problém, který představují volně pobíhající psi v členských obcích, by povinným čipováním byl řešitelný jedině v případě celoplošného zavedení na území celé České republiky či na území Jihomoravského kraje, anebo minimálně na větším území, než pokrývá dobrovolný svazek obcí Region Podluží. Podle názoru Rady starostů systém povinného čipování psů není koncepční a jako takový neřeší problém zatoulaných psů, ale pouze jeho důsledek. Prvotní příčinou jsou volně pobíhající

psi, kteří jsou na území členských obcí vysazováni svými nezodpovědnými majiteli nejen z Regionu Podluží, ale především ze vzdálenějších obcí či měst, a ti to psi nejsou čipováni. Proto by systémem zavedení povinného čipování psů tuto problematiku téměř vůbec nevyřešil a vyžádal by si pouze zvýšení nákladů bez pozitivního výsledku. Obce za uvedené situace nemohou garantovat uplatňování podmínek, které by stanovila Obecně závazná vyhláška k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů.

Z výše uvedených důvodů Rada starostů dobrovolného svazku obcí Region Podluží doporučuje svým členským obcím do doby explicitního vyřešení problematiky zavedení povinného čipování psů na větším území řešit zapojení do projektu osvětou mezi občany a posléze zavést na principu dobrovolnosti čipování psů. Tím bude částečně řešena problematika volně pobíhajících psů pocházejících primárně z území členských obcí dobrovolného svazku obcí Region Podluží.

O čem se mluví v Regionu Podluží

Ples Regionu Podluží

Dne 20. ledna 2017 se v Prušánkách konal již čtrnáctý Ples Regionu Podluží. K tanci a poslechu celý večer hrála DH Zlatulka a CM Galán. Během večera vystoupila také Skupina irských tanců, Taneční studio N.C.O.D. STREET DANCE z Prušánek a mažoretky Neonky z Moravské Nové Vsi. Bohatá tombola je na plesu Regionu Podluží již tradicí. Celý večer proběhl v příjemné atmosféře.

Mezi-obecní turnaj v kuželkách „O holbu starosty města“

28. února 2017 se v Lanžhotě konalo finále turnaje v kuželkách. Finálovému večeru předcházely dva rozstřelové večery, kdy 4-5 členná družstva ze všech členských obcí Regionu Podluží mezi sebou zápolila o postup do finále. Všechna družstva dosáhla výborných výsledků, ale pohár nakonec zůstal „doma“ v Lanžhotě, druhé místo (pouze o 1 bod) obsadilo družstvo z Prušánek a třetí byli hráči ze Starého Poddvorova.

Vítězové turnaje v kuželkách

Všechny večery provázela dobrá nálada a zároveň rozhovory o mezi-obecní spolupráci.

Lužická laťka

23. března 2017 se v Lužicích konal další ročník soutěže ve skoku vysokém pro žáky základních škol Regionu Podluží. Soutěž byla opět pořádána Základní a Mateřskou školou J. Dobrovolského v Lužicích. Účast dětí ve věku 3. - 9. třídy byla opravdu velká a atmosféra vynikající. Děti závod prožívaly a fandily domácím i soupeřům. Vítězové všech kategorií si odnesli diplomy, medaile i krásný zážitek.

Lužická laťka

Zpěváček Podluží

V neděli 26. března 2017 se ve Starém Poddvorově konal VI. ročník soutěžní přehlídky Zpěváček Podluží. Děti soutěžily ve třech kategoriích a vítězové II. a III. kategorie budou náš region reprezentovat v oblastním kole. I při rekordním počtu přihlášených dětí byla režie přehlídky výborně zvládnuta, především díky Mgr. M. Hajdové, která celou přehlídku provázela i slovem. Stejný dík

patří také cimbálové muzice Matěje Kůrečky, která doprovázela všechny malé zpěváčky. Pro vítěze byly připraveny krásné skleněné plakety, diplomy a pro všechny pak památní plaketa a malá sladkost. V kategorii nejmladších zvítězila Alma Příbylová z Dolních Bojanovic, ve druhé kategorii obhájila loňské vítězství Pavlína Tomčalová z D. Bojanovic a ve třetí kategorii se o první místo podělily Karolína Tomčalová z D. Bojanovic a Zuzana Ciprysová z Lanžhota. Cenu

Soutěž Zpěváček Podluží

starosty obce St. Poddvorov získal Jakub Sůkal z N. Poddvorova a cenu předsedy Regionu Podluží si odnesla Alžběta Kudrnová z Mikulčic.

Fotografie ke všem akcím jsou k dispozici ve fotogalerii na webových stránkách Regionu Podluží.

Dolní Bojanovice

Významné lokality v okolí Dolních Bojanovic

Obec Dolní Bojanovice leží v úrodné krajině Dolnomoravského úvalu. Ráz krajiny nasvědčuje tomu, že se zde daří zejména vinařství. Tak tomu nebylo ani v minulosti a především zásahům člověka se katastr obce nevymyká z konceptu krajiny okolo jiných obcí na Slovácku.

Kvalitní porost teplomilné doubravy na písku s lýkocem vonným Foto: Petr Slavík

Významnými lokalitami jak z hlediska rozmanité vegetace, tak výskytem vzácných živočišných druhů jsou lesní porosty, z nichž velká část je podle stupně přirozenosti ve velké kvalitě a byly zasazeny do soustavy Natura 2000 jako evropsky významná lokalita. Neobvyklý název Natura 2000 představuje soustavu chráněných území, kterou společně vytvářejí členské státy Evropské unie. Cílem soustavy je zabezpečit těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast. Na katastru obce se jedná o lokality Kapánsko a Hodonínská doubrava. Vyhledávaným turistickým cílem je lokalita „Kohútek“, která se nachází v lese

Lokalita Kohútek s kvalitní pitnou vodou Foto: Anežka Bartošová

Stupava na hranicích katastru. Jedná se o vrt na odvodnění lignitu 130 - 150 m hluboký, který vznikl z průzkumového vrtu při vyhledání podzemních zásob ropy a zemního plynu. Vzhledem k vydatnosti vrtu je od této doby zdrojem pitné vody, která je vyhledávána návštěvníky ze širokého okolí především pro svoji nezávadnost a chutnost. Každé tři měsíce nechává obec zpracovat laboratorní rozbor vody hodonínskou pobočkou Zdravotního ústavu. Vzhledem k hloubce vrtu je zdroj vody izolován od znečištění, které by se do něj mohlo dostat ze zemědělského hnojení a průmyslové výroby. Dokonce ani při povodni řeky Kyjovky se vody neznečistily. Lokalita „Kohútek“ sousedí se soustavou rybníků písčaná s množstvím biotopů a je tak významnou ornitologickou lokalitou. Mimo běžné druhy ptáků tu můžeme zahlédnout například moudiváčka lužního, ledňáčka říčního či volavky a čápy.

Čáp bílý (*Ciconia ciconia*) Foto: Jan Miklín

Geologický podklad lesů tvoří převážně neogenní prachovité pískovce, jíly a písky, které byly z velké části překryty sprašemi. Porost zastupují teplomilné dubohabřiny a doubravy. Dominantním typem vegetace v území jsou panonské dubohabřiny, které také tvoří hlavní předmět ochrany. Většina porostů je poměrně kvalitní, s vyvinutým bylinným i keřovým patrem. Ze vzácných druhů rostlin lze jmenovat kamejku modronachovou, lilii zlatohlavou, kruštík tmavočervený, áron plamatý nebo violku divotvárnou.

Území je však ohroženo lesním hospodařením, neboť řada porostů je v mýtním věku. Do porostů byly vneseny nevhodné a nepůvodní druhy (borovi-

Typická krajina v okolí obce Foto: Jan Šimek

ce, modřín, jedle, akát), patrný je také je také negativní vliv přezvěření. Navíc na území probíhá těžba ropy a zemního plynu – rozmístění vrtů způsobuje fragmentaci porostů. Je tedy jen na nás, jak se k těmto lokalitám budeme chovat a zacházet s nimi, abychom tuto živočišnou říši zachovali.

Text: Michael Purmenský

Foto: Anežka Bartošová, Petr Slavík, Jan Miklín, Jan Šimek

Kamejka modronachová (*Lithospermum purpureoeruleum*) Foto: Jan Miklín

Hrušky

Povídání vrbové

Přeji krásné jaro. Dnes se podíváme za vrbou, a ačkoli je vrba stromem krásným a zajímavým v kterémkoli ročním období, pak nejlépe je povídat si o ní právě na jaře.

Vrba, to jsou rozkvetlé „kočičky“, kouzelná ozdoba probouzejícího se jara a první potrava pro včely. Také velikonocní pomlázka, tradiční, ritualizované „jemné násilí na ženách“. Je to vyřezaná píšťalka a k ní známá písnička „Otloukej se píšťalíčko vrbová...“ Jsou to proutěné košíky, ošatky, nůše, jsou to vyřezané lžice, mísy, dlabané troky. Je to stará hlavatá vrba od rybníka z obrázků Josefa Lady. Jsou to smuteční vrby v parcích a na nábrežích řek. Je to strom zpovědník, a vrbou nazýváme člověka, kterému svěřujeme svá tajemství, problémy a bolístky s důvěrou, že nás trpělivě vyslechne a neprozradí...

Tak jako je vrba stromem všeobecně s člověkem sžitým, stejně tak je i dřevinou neobyčejnou a mezi jednotlivými druhy velmi rozdílnou. Největší z nich je vrba bílá, mohutný strom dorůstající výškou až 25 m a tloušťky přes 100 cm, jistě nějakou takovou velikou vrbu znáte. Pak máme vrbu jívu, vrbu košíkářskou, vrbu křehkou, vrbu ušatou. Asi největší zajímavostí je vzácná vrba bylinná, drobný nízký keřík, nejnížší dřevina, která u nás roste. Vidět ji můžeme jen v horských oblastech.

Vrba je stromem dvojdomým, kvete na jaře jako jeden z prvních stromů a poskytuje tak po zimě jeden z prvních zdrojů potravy pro včely, zvláště cenná je v tomto ohledu vrba jíva. Samičí květy vrby, to jsou nám dobře známé kočičky a je opravdu dobré je více obdivovat na stromě a do vázičky si jich dát jen symbolicky. Mladé listy vrby voní a chutnají jako mandle, sám jsem to zatím nezkoušel, tak mě to čeká letos. Vrbové listy a mladé větvičky se používaly a kde je vrb dostatek, stále používají jako hodnotné krmivo pro domácí zvířata, zejména pro kozy a ovce.

Léčivé účinky vrby jsou rozmanité, používá se její kůra, která obsahuje kyselinu salicylovou, je to vlastně přírodní acylpyrin. Nejčastěji se připravuje nálev nebo odvar z kůry nebo listů. Je výborným prostředkem ke snížení teploty, podporuje pocení a tlumí chronické bolesti hlavy. Má uklidňující účin-

Vrba má široké využití i v lidových tradicích

ky na organismus, podporuje spánek, pomáhá při zažívacích potížích a potížích močových cest. Ze samčích květů vrby bílé lze připravit vonný a chutný čaj nebo sirup.

Vrba, to jsou také Velikonoce a velikonocní pomlázka. Toto slovo je odvozeno pravděpodobně od slova pomladit a šlehání děvčat je (mělo by být!) symbolickým předáním svěžesti, síly a pružnosti mladého proutku. O tom, jak je tento rituál rozšířen, svědčí i řada nářečních českých, moravských, slovenských, slezských i polských názvů pro pomlázku, ať už jde o spletený osmi - i i víceprutý nástroj, nebo o celou velikonoční tradici. A tak u nás chodíme s „žilou na šlaháčku“, ale máme spousty dalších názvů, jako „tatar“, „mrskačka“, „korbáč“, „kocár“, „šmigrus“, „binovačka“, „čugár“ atd.

Největší využití má vrba odpradávná v košíkářství. Pro tento účel se zakládaly tzv. prutníky, porosty vrb, ze kterých se proutí sklízelo. Pravidelné seřezávání a sklizení proutů dalo vzniknout charakteristické „hlavaté“ vrbě, jak ji známe třeba právě z obrázků Josefa Lady. Krásné porosty hlavatých vrb v našem okolí zanikly pod hladinou dolní nádrže vodního díla Nové Mlýny, ale s jejich zbytky se můžeme setkat např. v přírodní rezervaci Křivé jezero. Z proutů se kromě košíků a košů, nůsí a jiných praktických nádob vyráběly také nákupní taš-

ky, koše na prádlo, stolky a křesla, koštěčky, viděl jsem i krásný proutěný dětský kočárek. Je dobře, že pletářské umění nezaniklo a udržuje se i nadále. Pro pletení se využívají pruty neloupané i loupané a pařené, půlené. Výrobci z proutů používají náčiní se zajímavými názvy, jaké jsou specifické pro každé ruční řemeslo. Jinou zajímavostí jsou různě tvarované živé ploty a další péklosti z živého proutu, můžete se podívat třeba na www.vrbicky.net

Vrbové dřevo má bílou až žlutobílou barvu, s nádechem do růžova. Je velmi měkké, nepříliš pevné, dobře se lepí i moří. Pro velmi dobrou opracovatelnost dlátem, pořizem, teslicí či sekerou se z něj vyrábělo dlabané nádobí, necky, okřínky, lopaty na obilí, z pružných větví pak obruče k sudům a kádím.

V keltském kalendáři měsíc vrby připadá na období od 15.4. – 12.5. Podle keltského horoskopu (3.3. – 12.3. a 4.9. – 13.9.) jsou lidé, narození ve znamení vrby složité povahy, věčně nespokojení, náladoví a neklidní, na druhé straně díky vrozené empatii bývají vynikajícími psychology a učiteli.

Ať tak či onak, vrba je jedinečným, krásným a užitečným stromem, který si zasluhuje naši úctu a ochranu.

Přeji pěkné, slunné jaro a jdu ochutnat to listí...

Připravil: Filip Šumbera

Josefov

Přírodní zajímavosti v obci Josefov

Obec Josefov leží v krásném zeleném prostředí, obklopena ze všech stran stromy a travnatými porosty.

Hlavní ulici lemují po obou stranách mladé lipky. Při výjezdu z obce směrem na Hodonín, je možno vidět po pravé straně sad ovocných stromů třešní, u fotbalového hřiště je vysazen sádek stromů višní, švestek a také oskeruše. Plody ovocných stromů si mohou otrhat místní občané. Poté, co obec Josefov v roce 2008 získala se stromem Josefovská Oskeruše Štěpána Leka-vého druhé místo v celostátní soutěži o nejhezčí strom roku 2008, bylo koupeno na 100 ks oskeruší a následně zasazeny na různá místa kolem zpevněných cest. Byly také vysazeny různé ovocné stromky a okrasné keře, které lemují jak cesty k vinným sklepům, tak chodníky v obci. Obnovena byla tzv. klidová zóna u Kadůbku, kde se v šedesátých až sedmdesátých letech scházela mládež. Dnes je na tomto místě nově zrekonstruována studna i s rumpálem, okolí je osázeno okras-

Zrekonstruovaná studna s rumpálem

Přírodní rybníček láká obojživelníky

nými keři a lipami, posedět si můžeme zatím na trávníku. Posezení nás láká také u starých vrb, které svými vykotlanými kmeny připomínají ladovské výjevy a mnohé tím inspirují k focení. Ten kdo si chce odpočinout pohledem na vodní hladinu, si může přejít o kousek blíž k obci. Pod ulicí Nová je malý přírodní rybník, kde se svými krásnými květy pyšní lekníny, děti chytají malé karásky, které zase vracejí zpět do vody, nebo rybičky krmí a to je pak radostná podívaná na to hemžení malých hladových rybiček. Dospělí si mohou posedět na lavičkách kolem rybníka, nad hlavami se jim jemně budou vlnit větve topolů, které poskytnou v horkém létě stín.

V blízkosti ČOV je ještě jeden malý rybníček, ten je spíše pro obojživelníky. Břehy nad rybníčkem jsou upraveny pro ptactvo nebeské, které zde sídlí, jsou to VLHY.

Další přírodní zajímavostí je to, že v našem katastru se těží jodová voda, která má vynikající kvalitu a je potrubím dodávána do lázní v Hodoníně. Dále v našem katastru probíhá těžba zemního plynu a částečně i ropu.

Obec je chráněna protipovodňovým

kanálem od Mikulčic. V plánu je také protierozní poldr v lokalitě Díly u Nechor a Nové, chránící ornou půdu před splavením.

Text a foto: Růžena Hasilová

Údržba starých vrb

Kostice

Příroda a zajímavosti v obci a okolí

Kostice jsou obcí s téměř 1900 obyvateli a najdeme je v samém srdci národopisné oblasti Podluží v nadmořské výšce 168 m. První písemná zmínka je z roku 1384 a je z ní patrné, že obec byla při svém založení orientována podél silnice vedoucí z Lanžhota do Tvrdonic. Protože však byla postavena na hraně terasy řeky Moravy, při jejím rozšiřování se osídlení orientovalo podél cesty do Břeclavi. V té době se tedy zformoval základní silnicový půdorys ve tvaru písmene T.

Flóra u rybníka

Co se týká okolí samotné obce – rozkládá se na pravém břehu řeky Kyjovky, západním směrem je řada vrtných věží na těžbu ropy a zemního plynu, severním a jižním směrem jsou vinice a ovocné sady. Východním směrem od obce je chráněné území přírodní rezervace Stibůrkovská jezera a tvoří ji soubor vlh-

kých luk, vodních ploch a rozsáhlý lužní les – největší v České republice. Lužní les (luh) je podmáčený les s vysokou hladinou podzemní vody a záplavovým cyklem. Je to účinná ochrana proti povodním, přesto v ČR mizí s rostoucí regulovaností vodních toků. V lužním lese roste množství rostlin a dřevin – vrby, topoly, duby, jasany, v menší míře jilmy, habry a javory. Žije zde obrovské množství živočichů, především hmyzu. Většinou se zmiňují jen ty největší a nejznámější druhy, jako je tesařík obecný či roháč obecný. Velice bohaté je společenstvo ptáků. Předmětem ochrany ptáčích oblastí jsou populace čápa bílého, včelojeda lesního, luňáka hnědého, roroha velkého, ledňáčka říčního, žlutý šedý, strakapouda prostředního a lejska bělokrkého a jejich biotopy. Lužní les však zahrnuje i vodní biotopy, tedy vlastní toky řek, mrtvá ramena a tůně. Zde probíhá vývoj různých druhů živočichů, z nichž nejnepříjemnějšími jsou komáři a nejzajímavějšími koryši žábornožka sněžná a listonoh jarní. Na trvalých vodách jsou pro někoho nejdůležitější ryby, jiní dávají přednost pohledům na porosty stulíků žlutých či leknínů bílých nebo žebratky bahenních. Čím dál častěji se zde setkáváme s bobrem evropským.

Vodní prostředí je však také přímo u obce, kde protéká řeka Kyjovka a nachází se malý rybník, v polích protéká Svodnice. V menších rákosinách kolem se usa-

Přírodní scenérie u Kostic

zuje rákosník velký a výjimečně nyní již velice vzácný bukáček malý. Se současným rybníkem vytvoří soustavu rybníků nový, jehož realizace se nachází ve stadiu směny s vlastníky pozemků. Jedná se o rybník včetně tůně, investiční záměr bude plnit funkci protipovodňového opatření a zadržení vody v krajině včetně posílení biodiverzity v okolí. Dalším cílem je koncipovat záměr co nejbližší přírodě, včetně vytvoření odpočinkové zóny pro návštěvníky. V blízkosti se nachází Natura 2000 – Evropsky významná lokalita, kde se vyskytují další zvláště chráněné živočichové, jako například skokan skřehotavý, kuňka ohnivá, rosnička zelená, ropucha zelená.

Téměř na celém katastru obce Kostice se nachází orná půda, která činí 1078 ha z celkových 1246 ha. Na polích žije několik druhů ptáků, především koroptev, křepelka a skřivan. Polní ptáci jsou přitom nejohroženější skupinou nejen u nás, ale i v celé Evropě. Ubylo i bažantů a zajíců, zato se nad únosnou míru rozmnožila zvěř černá, způsobující četné škody na zemědělských plodinách. Na polích a lukách dále roste množství léčivých bylin, které bývaly předmětem lidového léčitelství.

Jak je patrné z výše uvedeného – v okolí Kostic, co se týká fauny a flóry, je toho k vidění opravdu mnoho.

Marie Kosková,
členka rady Obce Kostice
Foto: Zuzana Růžicková

Volavka u rybníka

Ladná

Příroda obce Ladná

Obec leží severně od Břeclavi a jihovýchodně od Podivína. Rozkládá se na levém břehu řeky Dyje. Západně od obce se rozprostírají lužní lesy Přírodního parku Niva Dyje a malebný Lednicko-valtický areál.

Celé území je prakticky ploché s nadmořskou výškou kolem 160 až 165 m, pouze v severovýchodní části se zvedá až do výšky 200 m nad mořem.

Z fyzikogeografického hlediska patří území obce do soustavy Západopannonská pánev, podsoustavy Vídeňská pánev, geomorfologická oblast Jihomoravská pánev, celek Dolnomoravský úval, leží na rozhraní Dyjsko-moravské pahorkatiny a Dyjsko-moravské nivy.

Obec leží v centrální části miocénní karpatské vídeňské pánve. Podloží pánve je tvořeno horninami flyšového pásma, což je rozsáhlá deprese v karpatských příkrovech, vyplněná neogenními sedimenty a překrytá až 10 m mocnými usazeninami kvartéru. Vrstvy sedimentů nejsou zvrásněny, leží na svém podloží horizontálně nebo jsou mírně ukloně-

Nebeský rybník Jazérko

ny vlivem tektonických pohybů na systému zlomů. Jejich složení dobře známe z hlubinných vrtů na ropu a zemní plyn. Tvoří je vápnité jíly s polohami písků, pískovců a lignitu. V jižní části obce se nachází dubňanská sloj /lignit/ těsně pod povrchem, směrem k severovýchodu klesá do hloubky 50 m a v okolí železniční tratě se nachází v hloubce 200 m pod povrchem.

Během čtvrtohor je koryto řeky Dyje postupně zanášeno a údolím protéká mělký a široce rozlité tok, jehož vody přináší různorodý materiál, který se zde usadil a vytvořil mohutné vrstvy naplavenin štěrkopísků, štěrku a náplavových hlín. Zbytky starších naplavenin v různých úrovních nad dnešními toky tvoří tzv. terasy, které jsou ve výšce 30-40 m

Pole za Ladnou

Foto: Pavel Stančík

nad dnešní údolní nivou Dyje.

Výše zmíněné informace byly získány zejména z hlubinných vrtů realizovaných v katastru obce v rámci průzkumu na ložiska přírodních uhlovodíků. První vrt byl vyhlouben již za okupace v letech 1941 až 1942 a měl název Kostel 2 (dnešní označení Podivín K 2). Dosáhl hloubky 1416 m. Zatím nejhlubší vrt Ladná 3, byl realizován v roce 2012 a dosáhl hloubky 2630 m, protože však je značně odkloněn od svislice je jeho skutečná hloubka 2262 m.

Katastr obce patří do oblasti T4, kterou charakterizuje velmi dlouhé, velmi teplé a velmi suché léto. Zima je krátká, mírně teplá a suchá s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Přechodná období jaro a podzim jsou velmi krátká a teplá. Obec patří k povodí řeky Dyje, řeky Moravy, řeky Dunaje a k úmoří Černého moře. Západní částí katastru obce protéká řeka Dyje, najdeme zde ještě několik jejích slepých ramen, do které se vlévá Ladenská strouha /lidově Trkmanka nebo Svodnica/. Žižkovský potok oddeľuje obec od katastru obce Břeclav a vlévá se do Ladenské strouhy. Přímo u obce leží nebeský rybníček Jazérko a za obcí rybníček U kříže /Ontário/. Oba vznikly po těžbě štěrkopísku.

Půdy na katastru převážně středně těžké – hlinité až jílovitohlinité. V severní části katastru najdeme černozemě – vysoký obsah humusu, z hlediska úrodnosti se jedná o půdu nejkvalitnější. Na jižním katastru černici, která je ovlivněna vysokou hladinou podzemní vody, obsahuje nejvíce humusu ze všech našich půd.

Stromy jsou na území obce zastoupeny jasanem úzkolistým, dubem letním, jilmem vazem, habrem obecným, lípou malolistou, topolem bílým a černým, olší lepkavou.

Z bylin se vyskytuje orsej jarní, křiva-

tec žlutý, krtičník hlíznatý, kosatec žlutý, kostival lékařský, kopřiva dvoudomá, pomněnka bahenní, pryskyřník plazivý, netýkavka nedůtklivá, šmel okoličnatý, žabník jitrocelový, psárka luční, metlice trsnatá, srpice barvířská, žluťucha žlutá, konitřud lékařský. V okolí vodních ploch se vyskytují vegetace rákosin a vysokých ostřic. Z vodních rostlin můžeme najít leknín bílý.

V lese nebo v polích lze zahlédnout srnce obecného, zajíce polního, králíka divokého, prase divoké, lišku obecnou, jezevce lesního, lasici kolčavu, kunu lesní, tchoře tmavého, sysla obecného, křečka polního, ondatru pižmovou, hraboše, ježka, krtka, rejska a mnoho dalších.

Na území lze spatřit chráněného bobra evropského, který si už i u nás vybudoval své bobří hráze.

Nosorožek kapucínek

Z ptačí říše můžeme na území obce spatřit cvrčilku říční, lejska bělokrkého, strakapouda prostředního, volavku popelavou, kvakoše nočního, čápa bílého, potápku malou, potápku roháče, labuť velkou, ledňáčka říčního.

Z plazů a obojživelníků se vyskytuje užovka obojková, čolek dunajský, skokan krátkonohý a ostronosý, rosnička zelená, ropucha obecná, slepýš křehký. Ve vodě najdeme kromě klasických ryb jako je kapr, amur, štika, sumec taky piskoře pruhovaného, hořavku duhovou, karase obecného nebo sekavce podunajského.

Z bezobratlých živočichů zmíníme roháče obecného, nosorožka kapucínka, zlatohlávka zlatého, tesařika obecného, chrousta obecného, babočky, modrásky, žluťásky, bělásky a jiný nám běžně známý hmyz.

Pestrá je i fauna vodních bezobratlých živočichů, ve stálých vodách žije škeble rybníční a velevrub malířský.

Přípravila: obec Ladná

Lanžhot

Přírodní zajímavosti kolem Lanžhota

Lanžhot je nejjižnější moravským městem s rozlehlým katastrem, jehož velká část se rozkládá v údolní nivě řek Moravy a Dyje, kde se nachází největší komplex lužní krajiny, který nemá obdoby nejen v ČR, ale i ve střední Evropě.

Najdeme zde rozsáhlý celek zaplavaných lužních lesů, nivních luk, zachovalých přírodních úseků Dyje a Kyjovky, slepých ramen a periodických tůní. Zajímavými místy jsou v téměř rovinatém terénu vyvýšeniny, tzv. hrůdy, které představují pozůstatky písečných dun, které zde uložil vítr v chladnějších obdobích mladších třetihor, kdy byla niva mnohem členitější a prostá dřevinné vegetace. Pokud jsou hrůdy odlesněné, najdeme na nich ukázky suchomilné stepní vegetace, která se nejbližší nachází na území Pálavy.

Cílem řady turistů není jen samotná lužní krajina, ale především jedinečný soutok řek Moravy a Dyje. Řeka Dyje si i přes vodohospodářské úpravy realizované v 70. a 80. letech minulého století zachovala meandrující koryto a spolu s říčkou Kyjovkou tak vytváří jedinečný biotop pro řadu živočišných a rostlinných druhů. Zároveň jsou to řeky, které do lužní krajiny přinášejí tak potřebné a životodárné záplavy. Nejznámější živočich vázaný na řeky, se kterým se můžeme při cestě k soutoku setkat, je ledňáček říční. Právem se mu díky jeho zbarvení přezdíval modrý drahokam. Neméně známým druhem, ale o to více kontroverzním, je bobr evropský, který je

Lužní les za ranního rozbřesku

Foto: Lukáš Hrnčíř

Kyjovka, polesí Soutok

Foto: V. Kypet

však živočichem s noční aktivitou a spíše než jeho samotného, tak narazíme na jeho pobytové znaky – typické ohlodané kmeny stromů, skluzavky a nory. Dolní úsek Dyje je také vyhledávaným místem rybářů. Kromě obvyklých druhů zde najdeme i zástupce černomořského úmoří – například jesetera malého, plotici lesklou či ježdíka žlutého.

Při toulkách jihomoravskou lužní krajinou však nesmíme zapomenout navštívit tzv. lanžhotské pralesy. Jedná se o nevelké, asi o ploše 40 ha, dvě národní přírodní rezervace Ranšpurk a Cahnov-Soutok, které chrání části lesa pralesovitěho charakteru ponechané samovolnému vývoji. Už i sami Lichtenštejnové si uvědomovali význam těchto lesů, a proto zde od konce 19. stol. byly prováděny jen minimální lesnické zásahy. Dokonce ještě do poloviny 19. století se nejen v obou rezervacích, ale i okolních lesích běžně pásli dobytek. Pralesy jsou unikátním místem pro výzkum řady odborníků. Díky velkému zastoupení odumírajícího a mrtvého dřeva se

zde nachází nespočet vzácných dřevokazných hub. Na staré stromy je vázáno mnoho ptačích druhů, které v nich nachází dostatek potravy a místo pro hnízdění. Staré osluněné duby jsou také domovem našich dvou největších brouků roháče obecného a tesaříka obrovského, jejichž larvy se ve dřevě vyvíjejí i několik let. Obě rezervace jsou v současnosti oploceny. Důvodem jsou vysoké stavy zvěře v minulosti, které bránily přirozenému zmlazování dřevin v pralesích. Lužní lesy pod Lanžhotem jsou totiž z velké části součástí obory Soutok, která je se svou rozlohou cca 4300 ha největší oborou v ČR. Chována je zde zvěř vysoká (jelen), dančí a černá (pra-

Čápi, polesí Soutok

Foto: L. Hrdlička

se divoké). Pro mnohé návštěvníky se tak setkání se stádem jelenů či dančí zvěří stává příjemným zážitkem a zpestřením návštěvy unikátní jihomoravské lužní krajiny, kde není v posledních letech výjimkou spatřit orla mořského nebo královského.

Filip Šálek

Zdroj www.mordyje.cz

Ledviny u Pralesy

Foto: D. Horák

Lužice

Zajímavosti přírody v Lužicích

K 1. lednu 2017 měla obec Lužice 2904 obyvatel. Katastrální území obce je ve srovnání s počtem obyvatel poměrně malé, jeho rozloha činí 752,4 ha. Zastavěná část s rodinnými domy i průmyslovou zónou tvoří převážnou část katastrálního území. Obec z jedné strany svírá železnice a z druhé strany přetíná katastrální území frekventovaná silnice I/55. Ráz krajiny významně utváří také její zvlnění vzniklé poklesem půdy vlivem těžby lignitu, těžba ropy a zemního plynu (těžební kořalky a v minulosti i těžní věže). Ropa a zemní plyn se v Lužicích těží od r. 1944 a těžba bude ukončena v letošním roce.

Lesní půdy je v katastru obce 50 ha. Převládající dřevinou je akát a borovice. Severně od obce lemuje les rybníční soustavu napájenou z říčky Kyjovky, která tvoří hranici s katastrem města Hodonína. Přes všechna omezení, která tomuto území přináší industrializace a hustota obyvatelstva - nebo právě proto, si vážíme v Lužicích každého kousku přírody. Jsme rádi, že je obec obklopena zahradami, vinicemi a rozsáhlými jablonoňovými a višňovými sady. Obnovujeme lesy, provádíme výsadbu dřevin (od r. 2004 cca 1500 ks stromů), kultivujeme veřejná prostranství, budujeme vycházkové trasy, vytváříme místa pro aktivní odpočinek v přírodě.

OBNOVA KRAJINNÉ ZELENE

V roce 2015 byla za ulicí Dobrovolského založena nová přírodní lokalita jako zajímavý lesostepní ekosystém pro rozvoj vzácných druhů rostlin, živočichů a hub. Finanční prostředky získala obec z dotace MŽP ČR. Ve spolupráci s Odborem životního prostředí MěÚ Hodonín připravujeme revitalizaci biokoridoru mezi Lužickým rybníkem a silnicí do Hodonína.

VČELAŘSKÉ ARBORETUM KRATINY

Na Kratinách v lesíku za sběrným dvorem byla v roce 2011 otevřena včelařská přírodní zahrada – arboretum, která je první tohoto druhu na Moravě. Kromě zahradní části s rozmanitými rostli-

Včelařská přírodní zahrada – arboretum

nami a jezírkem je arboretum vybaveno víceúčelovým dřevěným srubem, malou včelnicí se skladem a dílnou. Skleněný úl umožňuje nahlédnout do tajuplného života včel. Srub byl postaven z finančních prostředků obce a z dotace MAS Dolní Morava ve výši 300 000 Kč. Včelařské arboretum provozuje ZO ČSV Hodonínsko. Členové provádějí údržbu areálu, ale také osvětu o včelařství a vedou včelařský kroužek dětí.

VČELÍ STEZKA

Včelí stezka je název aleje, která lemuje pěšinu vedoucí z ulice U Vrchnice směrem k včelařskému arboretu. Byla založena při příležitosti Dne Země v roce 2015. Občané zde vysadili 120 keřů a 20 vzrostlých stromů. Jedná se o medonosné druhy dřevin, které kvetou hlavně v době, kdy ovocné stromy již odkvetly. Finančně podpořila výsadbu částkou 50 000 Kč firma Groz-Beckert Czech, z rozpočtu obce byla hrazena zbylá část nákladů (cca 100 000 Kč).

NEJSTARŠÍ LÍPY

Aktuální výstava na Starém kvartýru s názvem Nejstarší stromy v Lužicích představuje ve fotografiích Jitky Konvičné a kresbách Jana Hermana krásu

starých lip u silnice směrem na Dolní Bojanovice. Vyznačeny jsou již na mapě z roku 1827, ale o tom, kdy byly vysazeny, jsme zatím nenašli žádný přesný záznam. Podle ústního podání pamětníků se silnice jmenovala Císařská, začala v Hodoníně a vznikla za panování Marie Terezie. V té době byly podél ní pravděpodobně vysazeny i stromy. Do dnešní doby se jich zachovalo sedmáct. K obnovení této lipové aleje došlo v rámci akce Regionu Podluží v roce 2012. Zároveň byly vysazeny ořešáky mezi Lužicemi a Josefovem (125 ks lip a 300 ks ořešáků).

PŘEMYSLŮV DUB

V parku v ulici U Vrchnice roste už 48 let dub, který se stal dominantou parku. Vysadil ho kousek od svého domu na oslavu narození syna Přemysla pan Josef Horňáček. Z žaludů vypěstovali sourozenci Mířkovi se svými rodiči sazenice dubu. Jednu z nich vysadil letos děti před sportovní halou na Den dětí.

Přemyslův dub

NOVÁ ODRŮDA MIRABELKY

V ALEJI PARTNERSTVÍ

Tato nová odrůda byla vyšlechtěna z české a francouzské odrůdy mirabelky šlechtitelem panem Vlastislavem Kubišem, který jí dal jméno LUIS na počest partnerství obcí LUŽICE a ISDES. Členové Klubu česko - francouzského partnerství Lužice ve spolupráci s panem Kubišem založili na jaře 2016 v blízkosti areálu Cihelna ALEJ PARTNERSTVÍ, kde vysadili 15 ks mirabelky LUIS.

BROUK TESAŘÍK

V Lužicích byl v roce 2012 objeven přírodovědcem Mgr. Michalem Holomčíkem na omezené lokalitě brouk z čeledi tesaříkovitých. Tento nenápadný druh s latinským názvem Theophilea subcylindricollis (Hladil, 1988) je pouze 5 - 8 mm velký, přesto je pro Lužice významný. Nachází se tady jeho jediné místo výskytu v celé České republice. Dospělé brouky lze najít v V. - VI. měsíci za slunečného počasí na vrcholcích stonků trav. Druh se postupně rozšířil z jihu Evropy. Tím se zapsal i mezi tesaříky ČR. Nález byl publikován v prestižním entomologickém časopise Klapalekiana.

KUKAČKA OLDŘICHA MIKULICI

Příroda okolí Lužic a krásy jižní Moravy se staly láskou a inspirací pro známého místního ornitologa, pana Oldřicha Mikulicu. Je úspěšným fotografem a natočil i velmi zajímavé přírodovědné dokumenty např. triptych Krajem čapích hnízd a Hýčkaný vetřelec o kukačce obecné. Životem ptačího vetřelce, kukačky obecné, provází nová kniha plná unikátních fotografií Oldřicha Mikulici, publikace The Cucukoo – The Uninvited Guest (Kukačka nezvaný host), kterou vydalo nakladatelství Wild Nature Press ve Velké Británii.

Připravili: J. Ambrožová, V. Kotásková, M. Holomčík

Mikulčice

Příroda okolí Mikulčic

Nedaleko Mikulčic se nachází přírodní park Mikulčický luh reprezentující jedinečné skloubení přírodních, krajinářských, historických a kulturních hodnot. Území a jeho jedinečný krajinný ráz ukazují na dávné soužití člověka s přírodou. V krajině tak můžeme číst nejen stopy po bývalých říčních ramenech, ale také najít důkazy o působení člověka, zejména pozůstatky slovanského hradiště, jehož valy viditelně vystupují ze zdejších luk.

Mrtvé rameno řeky Moravy Foto: S. Rutar

Krásná nivní luk

Právě i díky nálezu slovanského osídlení zde byly před rozoráním uchráněny rozsáhlé nivní louky. Na nich můžeme kromě krásné květeny obdivovat také solitérní stromy, které jsou vítaným úkrytem pro vzácný hmyz, netopýry i další živočichy.

Na loukách najdeme zbytky druhů vlhkomilných rostlin jako např. kosatec sibiřský, šišák hrálolistý či jarvu žilnatou. Nejkrásněji louky rozkvétají v květnu. To oku zalahodí směs květů kopretiny bílé, červených odstínů smolničky obecné, hvozdíku Pontederova a kohoutku lučního, modrého rozrazilu rezekvítu a orseje jarní se žlutými květy. V létě dominují květy kakostu lučního, totenu lékařského, pryskyřníku prudkého či úbory pcháče šedého. Na podzim potěší ocún jesenní.

Rezervace Skařiny – neporušený lužní les
Nejcennějším místem parku je zachovalý fragment neporušeného tvrdého luhu (dle tvrdosti dřeva zde rostoucích stromů) v přírodní rezervaci. Porost jasanu úzkolistého (cca 70%) a dubu letního (30%) dosahující věku přes 150 let doplňuje javor babyka, lípa srdčitá a jiné dřeviny. Skařiny jsou však zejména vzácná ornitologická lokalita. Ptáků zde bylo při inventarizaci napočítáno na 79 druhů. Cílem ochrany je především zachování jedné z posledních smíšených kolonií čápa bílého a volavky popelavé v údolní

nivě řeky Moravy. Počet hnízd čápů kolísá okolo deseti a volavčích hnízd je přes dvacet. Na starých stromech žije také mnoho druhů ohroženého hmyzu, např. zlatohlávek skvostný, roháč obecný, tesařík obrovský či vymírající mravenec *Liometopum microcephalum*.

Jarní aspekt

Asi 250 metrů severovýchodně od areálu muzea Slovanského hradiště se nachází jedinečná lokalita s výskytem vzácných druhů rostlin, které vykvétají brzy z jara před olistěním stromů.

Bylinný porost tvoří orseje jarní, dymnivky plné, křivatce žluté, plicník tmavý, violky lesní a sasanky pryskyřníkovité. Celé koberce porostů zde na jaře tvoří nejvzácnější a chráněné druhy ladoňka dvoulístá a sněženka předjarní.

Mrtvé rameno řeky Moravy

Bohatým životem oplývá také postupně vysychající mrtvé rameno vzniklé při regulaci řeky odškrcením říčního zákrutu. Na jeho hladině můžeme vidět např. stulík žlutý nebo šipatku střelolistou, v zaplavovaných místech roste kostatec žlutý a na zamokřených březích pak pomněnka bahenní či máta vodní. Z fauny stojí za zmínku silně ohrožená škeble rybníčná či nad hladinou poletující vážky a motýlice. Z obratlovců můžeme pozorovat například silně ohroženého ledňáčka říčního, množství obojživelníků či bobra evropského.

Ohrožení a ochrana luhu

V intenzivně obhospodařované krajině jižní Moravy jsou místní lužní lesy cenným přírodním územím. Vedle toho, že jde o jedno z posledních míst, kde může žít velké množství našich rostlin i živočichů, tak území plní řadu dalších nepostradatelných funkcí od pozitivního vlivu na klima a zadržování vláhy, přes hospodářský význam až po funkce rekreační. Dosud nezníčenou přírodu luhů však ohrožuje mnoho negativních vlivů. Lesů postupně ubylo díky těžbě dřeva, mnoh-

Roháč obecný

Foto: A. Budiš

Ladoňka dvoulístá

Foto: S. Rutar

de byla narušena původní druhová skladba, pronikly sem cizí invazní druhy, někde les znečišťují neukáznění návštěvníci. Nejtěžší ranou pro luh je však vysychání lesů i luk a rychlé odvedení vody z krajiny způsobené vodohospodářskými úpravami, zejména regulací toku řeky Moravy. Následkem je i pokles hladiny spodní vody. Nová rizika může přinášet například plánovaný průplav Dunaj – Odra – Labe.

Negativní vliv člověka na přírodu je kompenzován nejrůznějšími opatřeními. Například snahou dostat lesními kanály do lesa vodu. Nebo vyvěšování hnízdních budek nahrazující chybějící přirozené hnízdní dutiny pro ptactvo.

Ochrana přírody je zabezpečena vyhlášením přírodního parku a přírodní rezervace Skařiny. Území překrývá i evropská ptačí oblast a biosférická rezervace Dolní Morava. Přesto se zajištění ochrany tohoto území jeví jako rozdrobené a nedostatečné a už několikrát byl na stole zámer vyhlášení chráněné krajinné oblasti, kam by území mohlo být zahrnuto.

Přírodní zajímavosti přímo v obci

Také přímo v obci Mikulčice lze najít několik vzácných druhů rostlin. Na lokalitě lesoparku Břízky se můžete setkat s ohroženým křivatcem nizoučným, který z jara žlutě prozáří svěže zelenou trávu a vyskytuje se v akátinách na písčitéch vyhrátých půdách. Další zástupcem bylin je silně ohrožený pryskyřník ilyrský rostoucí na suchých a výslunných travnatých stráních. Poznáte ho podle žlutých květů a nápadně šedobílé chlupaté lodyhy. V neposlední řadě stojí za zmínku ohrožená divizna brunátná, která nás může svými květy potěšit od května do června a jak název rostliny vypovídá, jsou květy vykvétající v koncovém hroznu, tmavofialové, vzácně však i bílé.

Dalimil Toman a Stanislav Kalužík
Hnutí Brontosaurus Podluží

Moravský Žižkov

Obnova veřejné zeleně v obci

Obec Moravský Žižkov se již delší dobu chystala na výsadbu aleje starých a krajových odrůd ovocných stromů podél polní cesty směřující z obce směrem k vinohradům s cílem vrátit se k původnímu krajinnému rázu této lokality. Alej se táhne od rybníka až k lokalitě U lípy, kde se koná každoroční vinařská slavnost zarážení hory.

První etapa výsadba aleje proběhla v říjnu 2013. V první etapě tak bylo vysázeno celkem 66 stromů, převážně švestek a slivoní. V horní části aleje bylo vysazeno pět oskeruší, v lokalitě U lípy byly vysazeny dvě mladé lipky, aby pomalu dožívající staré lípě pomalu vyrůstaly

Výsadba nové aleje

„náhradnice“ a aby byl podpořen celkový odpočinkový charakter této lokality. Hlavním cílem celé akce bylo zapojení

Lokalita U lípy s novou výsadbou dvou lip

místních dětí do výsadby i do následné péče o vysazené stromky. A opravdu - školáci z druhého stupně místní školy si mohli „svůj“ stromek nejen vlastnoručně zasadit, ale formou převzetí patronátu nad tímto konkrétním stromem přislíbili, že se o něj budou i nadále starat. Nelze pominout také spoluúčast dětí z hodonínského dětského rehabilitačního stacionáře Vlaštovka.

Vysazené ovocné stromy byly označeny tabulkami se jménem a stručným popisem dané odrůdy a také se jménem patrona daného stromu. Vysazené stromky by měly upevňovat vztah dětí k místu, ve kterém žijí. Místní hasiči se v následujících suchých měsících postarali

o vydatnou závlivu vysazených stromků. V rámci druhé etapy realizované na jaře 2014 byla vysazena další zhruba padesátka stromů, většinou jabloní, ale i třešní a hrušní. Patronát nad stromky si tentokrát převzal první stupeň ZŠ, jehož žáci se už nemohli dočkat, kdy i oni budou vysazovat „své“ stromky. Výsadba aleje byla dokončena vysazením pěti moruší, které si na závěr „zasadili“ nejmenší děti z místní mateřské školy.

V roce 2016 byla realizována další rozsáhlá výsadba veřejné zeleně - tentokrát přímo v intravilánu obce. Na ulici Prušánská bylo poblíž centra obce vysazeno přes padesát ovocných stromů - převážně třešní a hrušní. Také zde se dbalo o návrat k přirozené venkovské výsadbě, která nahradila stávající pusté nebo jehličnany osázené plochy.

Mgr. Jaroslav Čech

Nová alej v Moravském Žižkově

Výsadba veřejné zeleně v intravilánu obce

Nový Poddvorov

Příroda a zajímavosti

Naše obec je součástí oblasti Podluží jižní Moravy a patří v regionu k nejmenším. Jména obcí Starý a Nový Poddvorov upomínají na jméno zaniklého městečka Poddvorova.

V katastru naší obce bylo ještě v 70. letech minulého století možno spatřit stopy původního osídlení, a to jihovýchodně od Nového Poddvorova v podobě ochranného valu. tento přírodně historický útvar byl našimi občany s oblibou využíván k nedělním procházkám a též k dětským hrám. Bohužel musel za minulého režimu ustoupit velkovýrobě, což se též ke škodě věci negativně projevilo na přírodě a půdě v podobě eroze. tento historický val byl prostě s terénem srovnán buldozery. Tímto také zanikla část historie. V současné době lze ještě spatřit v dolní části obce pod původním ochranným valem v trati Kostelisko, zbytky kopce zvaný Sladký, na kterém se ještě v nedávné době nacházely základy kostela zaniklé osady. Pod ním pramení potůček, který teče dále až k Dolním Bojanovicím, kde se vlévá do Prušánky.

Mladé generaci lze připomenout tradici, že tento tichý kout naší obce byl hojně navštěvován hlavně v době Velikonoce a to na Velký pátek, kdy se občané a věřící před svítáním k pramenům potůčku chodili umývat. Věřili, aby jim bylo zachováno po celý rok dobré zdraví. Bylo to místo modliteb a meditace k těmto nejvýznamnějším křesťanským svátkům.

Údolí s topoly - pramen potůčku

Už v roce 1971 byl také při archeologickém průzkumu jižně od Poddvorova v trati Podkonné, odkrytý hřbitov původní zaniklé osady. To svědčí, že Poddvorov byl významným městečkem.

Dominantou středu naší obce je kaplička z konce 19. století a druhá z doby pozdější nedaleko obce směrem k Prušánkám. V horní části obce se nachází dřevěný kříž z r. 1881, který byl v nedávné době značným nákladem zrestaurován a místním farářem P. Miloslavem Čemkem znovu slavnostně za účasti představitelů obce a občanů vysvěcen. Že jsme vinařskou obcí, svědčí i to, že v okolí obce bylo v současnosti vysá-

zeno větší množství nových vinic. Naše obec je též křižovatkou vinařských stezek, které u nás navazují na vinařskou stezku Podlužím. Nedaleko obce směrem na Prušánky, stojí dominanta rozhledny na Podluží. Byla zbudována v roce 2010, je 30 m vysoká a je hojně navštěvována jak místními, taktéž i ze vzdálených míst naší republiky. Poskytuje krásný pohled na celé Podluží, sousední regiony, též Slovensko i část Rakouska. Bohužel byla též svědkem tragické události, kdy pod ní vlastní nerozvážností skončil jeden mladý lidský život. Ať je toto všem varováním.

V naší obci se každoročně pořádají v měsíci červnu „Dny otevřených sklepů“. Zájem o tuto akci našich vinařů je rok od roku větší. Návštěvníci jsou ze všech koutů naší vlasti. Je to důkaz, že kvalita zdejších vín je na vysoké úrovni. Tímto se též naše obec zapsala do povědomí všech návštěvníků, kteří se rádi vracejí.

Za zmínku též stojí i to, že naše obec byla za minulého režimu vedena jako zániková. Toto mělo velmi negativní vliv na rozvoj obce, což souviselo i s úbytkem obyvatel. V současnosti je potěšující, že změnou politického klimatu nastala situace zcela opačná a v horní části obce vznikla nová zástavba rodinných domků a zvýšil se též počet obyvatel. O zástavbu je stále zájem. Výhledově se situace vyvíjí nadějně a vypadá to, že obec Nový Poddvorov má budoucnost.

Připravil: Vladimír Kašík

Prušánky

Říčka Prušánka

Není mnoho obcí, které daly své jméno potokům, říčkám nebo řekám, které jimi protékají. Naše obec mezi ně od nepaměti patří a je s ní spjata již od starověku, kdy na nivě, vytvořené její činností, se usídlili naši předkové. Jejich sídlo je dokumentováno řadou nálezů odkrytých při archeologickém výzkumu v řadě míst naší obce. Prušánka byla a je neodmyslitelným svědkem historického soužití, vývoje, pádů a znovuoobnovení obce.

Dnes již jenom pamětníci vzpomínají na propojení Prušánky s rybníčkem Pod kopcem, po kterém už dnes není ani stopy. Byl propojen stavidlem s korytem říčky a jeho voda sloužila k plavení dobytka, především krav, ale také ke koupání dětí. Dnes je to pro nás stejně nepochopitelné jako to, že v té době ke koupání sloužilo také koryto Prušánky pod mostem. A představte si, že z tohoto mostu děti skákaly dolů do říčky. Kolik bylo v tomto místě vody a jak se tam udržovala, dnes už asi nikdo neví. Ale nikdy nebyly zaznamenány žádné vážnější úrazy koupajících.

Prušánka pod mostem

Prušánka ovšem byla nejen dobrým sluhou, ale i zlým pánem. Spolu s přítokem Lúčnice, která bývala plná vody z průtrží mračen v nedalekých Úlehlách, uměla rozlít vodu tak, že vytvořila jezero sahající až do míst rodinného domku

radního p. J. Janečky a ke studni Ořešce, která byla před jeho domkem.

Z ní se čerpala voda pro potřeby domácností i dobytka vahadlem s okovem. Tragické bylo rozliti jejich vod v roce 1995 po záplavách, kdy se doslova přihnala voda od Čejkovic. Tehdy v jejich vodách tragicky zahynul jeden mladý muž z Prušánky.

Ti starší z nás si jistě vzpomenou, že v Prušánce se dařilo také rybám, které jsme jako děti chytaly na různě zhotovené udičky. A nebyly to jen nějaké běličky nebo hrouzci, ale také okouni, kapři nebo líni. A kolik bylo v jejím korytě sladkovodních škeblí, všude, kam jste se podívali! A přesto tehdy jediným nástrojem na regulování jejího toku od nánosů bahna a porostů všude přítomného palachu byl rýč, lopata a úsilí člověka.

Nicméně Prušánka doplatila stejně tak jako mnoho vodních toků na společenský a průmyslový rozvoj společnosti. Její biologický život byl velmi omezen a postupně likvidován kontaminovanými vodami z prádelny, která stála přímo na jejím břehu blízko mostku do parku. Nejvíce ji však znečišťovaly splašky ze všech obcí, kterými protékala. Neprospávalo jí také stále větší využívání jejich vod k závlahám. Intenzivní čerpání vody vedlo ke snižování průtoku v korytě a k jejímu postupnému zhoršování. Toto všechno znemožnilo samočistící schopnost vody v Prušánce, jejíž dříve čistá voda plná života byla postupně změněna ve vodu bez života.

Ke zlepšení došlo poté, kdy ve vesnicích, kterými Prušánka protéká, byla vybudována kanalizace a tak jsou dnes do jejího koryta vypouštěny pouze vody z čistící stanice. I když se pořád najdou lidé, kteří jsou schopni do vody vyhlédnout všechno možné.

Ke konci roku 2012 začala částečná regulace potoku Prušánka Povodím Moravy. Protože šlo o akci velmi finančně náročnou, rozhodlo se Povodí Moravy rozdělit ji na dvě etapy. V první etapě, která za-

Stav říčky Prušánky před regulací

hrnovala tok Prušánky od spodní hranice obce, od mostu u sv. Jána po přečerpávací stanici, se upravily a kameny částečně vydláždily břehy, aby nedocházelo k jejich podmáčení. Byly také vykáceny některé dřeviny a následně vysazeny nové. Druhá etapa se uskuteční v průběhu tohoto roku. Jde o část Prušánky od přečerpávací stanice až po vrchní hranice obce - proti toku poslední dům. Celková délka opraveného toku bude činit 1.480 metrů. Svoji více než dvacetikilometrovou pouť začíná Prušánka pramenem v blízkosti Kobylího vrchu u obce Kobylí. Od pramene teče jihovýchodním směrem k Čejkovicím, kde protéká jižním směrem celou obcí a pokračuje s přítoky z pravé strany u Chobotu, bývalé polní cesty z Prušánky do Čejkovic v blízkosti Nového Poddvorova a přítokem potoka pod čejkovskou polní tratí Šatrapky z pravé strany. Před ústím Prušánky do velkého Velkobílovického rybníka přibírá z pravé strany přítok pramenící pod obcí Vrbice a po opuštění rybníka napájí na své cestě svými vodami Žižkovský rybník a vtéká do katastru naší obce. Zde přibírá z levé strany přítok Lúčnice. V katastru obce Josefův přibírá opět z levé strany přítok pramenící pod Novým Poddvorovem a protéká dále obcí Dolní Bojanovice kolem Komárovického rybníka. Na rozhraní rybníků Dvorského a Písečného u obce Lužice spojuje říčka Prušánka své vody s Kyjovkou, se kterou se vlévají do Dyje, ta do Moravy, aby posléze opustily území naší vlasti.

PhDr. F. Hradil, CSc.

PaedDr. Jana Kamenská

Starý Poddvorov

Přírodní zajímavosti obce

V roce 2010 vydala obec knihu pod názvem „Starý Poddvorov dějiny obce“. Na vzniku této knihy se podílel kolektiv autorů pod vedením Václava Štěpánka a Libora Jana. V knize je nejen historie vzniku obce, ale najdete zde i rozbor její přírody a přírodních podmínek. Právě z této části budu vycházet a citovat. V minulosti se v okolí obce, v nivě potoka Hrabínkova stružka, rozkládaly louky, jejichž sena se pro svou sladkost využívala ke krmení hovězího dobytka. Dnes pozůstatek této lokality s vlhkomilnými druhy najdeme v topolovém porostu u silnice mezi Starým a Novým Poddvorovem.

V okolí obce je bohatá flóra

Hrabínkova stružka pramení pod kopcem Zahájka a vlévá se do Prušánky. Dnes je tato lokalita osídlena bobry, kte-

Stromy a hráze při toku Hrabínkovy stružky jsou důkazem, že se k nám nastěhovali bobři

Bobří hráz u Starého Poddvorova

ří patří mezi ohrožená zvířata chráněná českou i evropskou legislativou.

Velmi nadšená s prohlídkou naší obce byla RNDr. Olga Skácelová, PhDr. Zpočátku byla sice zklamaná, ale když přišla do oblasti bývalého koupaliště, které v minulosti sloužilo jako požární nádrž,

Bývalé koupaliště s rozsívkami a sinicemi

její oči se rozzářily. Byla překvapena ze škály rozsivek, řas a sinic.

Cit.: „...velkou biomasu tvořila značně mineralizovaná drť, promíšená s rozsívkami a kokálnými a vláknitými sinicemi (hlavně *Chroococcus subnudus*) i kalcifikacemi. Tento typ kalcifikovaných sedimentů nazývaný jezerní křídla (v odborné literatuře „marl“) je v našem prostředí zcela ojedinělý a i ve světových mokřadech je originalitou.....Mokřady s tvorbou marlu patří k světově nejohroženějším biotopům.“ /*Starý Poddvorov dějiny obce, strana 49*/

Další a podrobnější informace o této raritě najdete ve výše jmenované knize v kapitole Řasy a sinice Starého Poddvorova. Kdo by čekal, že z lokality, kterou jsme považovali za ostudu obce, se vyvine taková vzácnost hodná k zachování a ochraně.

Na okraji lesa nazývaný Zlodějský háj se v keřovitém porostu vyskytuje vzácná teplomilná růže bedrníkolistá, která patří mezi silně ohrožené druhy dřevin.

Na jaře ji poznáte podle velkých krémově bílých květů a po celý rok pak podle velmi hustě ostnatých výhonků, podle nichž dostala i latinský název *Rosa spinosissima*, tedy růže nejtrnitější. Na podzim ji zdobí černofialové šípky.

Ve smíšeném lesním porostu lesa vedle dubu letního a zimního, jasanu ztepilého, habru obecného, javoru babyky, javoru mléče a lípy srdčité se vzácněji objevuje javor klen, lípa velkolistá, ořešák černý a jilm habrolistý. Jednotlivě se zde vyskytuje také teplomilný jeřáb břeck, strom s košatou korunou a pětilaločnatými listy, které se na podzim zbarví zářivou červení. Vzhledem k tomu, že z našich lesů jeřáb břeck z porostů dlouhodobě ustupuje, nachází se v Červeném seznamu ohrožených druhů dřevin ČR, je zařazen mezi druhy zranitelné.

Vzácné rostliny a houby

V lesích v okolí obce lze objevit další originální rostliny a houby. V lokalitě Kapsanska můžete najít lilii zlatohlavou, zákony ČR chráněnou jako ohrožený druh. Ojediněle na slunných pasekách zazáří hlaváček jarní.

Houbaření byla vždy oblíbená zába-va obyvatel obce. Z rozmanitého druhu hub v okolních lesích svou jedinečností vyniká smrž obecný a hřib královský, který je velmi vzácný a zákonem chráněný, jeden z nejkrásnějších hub z čeledi hřibovitých. Jen ti nejzdatnější houbaři vědí, kde rostou choroše, Jidášovo ucho či pýchavka obrovská, lidově nazývaná balón.

Připravila:

Miroslava Hajdová

Hřib královský

Tvrdonice

Příroda v okolí Tvrdonic

Příroda okolí Tvrdonic je pestrá a bohatá. Katastr obce rozděluje tok Kyjovky přibližně na poloviny: západní výše položenou část se zástavbou a převážně ornou půdou a vinicemi, východní část z větší části porostlou lužním lesem. Les je zde převážně charakteru tvrdého luhu tvořeného dubem a jasanem. Najdeme zde i mrtvá ramena řeky, periodické či stálé tůně. A to jsou vhodná lůžniště pro komáry. Bylo jich v těchto lokalitách zjištěno více než 30 druhů. V lesích žije velké množství živočichů, zvláště těch drobných a nenápadných. Většinou však upoutají pozornost početní ptáci, zejména na jaře, když se les rozezvučí jejich zpěvem. Lužní lesy podél Moravy a Dyje patří k ornitologicky nejvýznamnějším oblastem celé republiky, bylo zde zjištěno okolo 240 druhů ptáků. Proto v rámci evropské sítě chráněných území Natura 2000 byla v roce 2005 vyhlášena ptačí oblast Soutok - Tvrdonicko.

Čáp bílý

Přímo v katastru Tvrdonic zastihneme čápa bílého, včelojeda lesního, luňáka hnědého a červeného, ledňáčka říčního, žluvu šedou, strakapouda prostředního a lejska bělokrkého. Na prvním místě je uveden čáp bílý, neboť tato oblast je jeho nejhojnějším hnízdištěm. U Tvrdonic (místní trať U Hrnce) bývá obsazeno až pět hnízd, současně zde sídlí i volavky popelavé. Dále se zde můžete setkat se zajímavým bahňákem, vodoušem kropenatým, zastihneme zde kilíka říčního a písíka obecného. Ptačí oblast je významná především z hlediska dravců. Na poli Tvrdonice je kontrolováno několik desítek hnízd luňáka hnědého a červeného. Významným druhem je také raroh velký, běžně zde sídlí jes-

Stibůrkovské jezera

třáb lesní a včelojed lesní. Dutiny stromů využívají k hnízdění sýkory koňadry a modřinky, vrabci polní, brhlíci lesní, špačci obecní. I když špačci hnízdí ve značných počtech, pozornost poutají až jejich velká hejna navštěvující na podzim vinice.

Přímo v obci, především v zahradách, se setkáváme také s množstvím ptáků.

Rákosník velký

Můžeme jmenovat například zvonohlídku zahradního, zvonka zeleného, stehlíka obecného, sedmihlásku hajního, pěnici černohlavou, kosa černého, drozda zpěvného. Především zde ale žije strakapoud jižní a hrdlička zahradní.

Místně zvaná Hnátkovská jezera byla vyhlášena v roce 1994 přírodní rezerva-

vací pod názvem Stibůrkovská jezera. Jsou to mrtvé meandry s okolními lučnými porosty a částečně i lužním lesem. Celková plocha rezervace je 28,6 ha. Žije zde množství bezobratlých živočichů, například některé vzácné druhy měkkýšů. Z obratlovců jsou nápadní především ptáci, z nichž tu hnízdí například potápka malá, chřástal vodní, rákosník velký, cvrčilka slávková a další. Rozmnožuje se tady také více druhů obojživelníků – kuňky, skokani, čolci. V travnatých porostech se setkáváme s dnes již poměrně vzácnými rostlinami inundačních luk. Můžeme jmenovat šišák hrálolistý, hrachor bahenní, konitrud lékařský, kosatec sibiřský, nebo prýšec bahenní.

Obec a její okolí včetně lužního lesa je protkáno poměrně bohatou sítí dobře značených cyklostezek, které návštěvníky provedou krásnou přírodou v jakémkoliv ročním období.

Přípravil: Petr Macháček

Kosatec sibiřský

Týnec

Rozmanitá příroda Podluží je domovem stovek druhů rostlin i živočichů. Některé z nich jsou běžné, jiné vzácné a další se vyskytují jen u nás! Některé druhy jsou nenápadné, jiné pěkně zbarvené a další jsou jako třpytivé drahokamy. A právě takové drahokamy můžeme v Týnci uvidět. Patří mezi ptáky a jejich společným znakem, kromě pestře zbarveného peří, je jejich celkově nízká početnost. Prvním z nich je oranžovo - tyrkysově zbarvený ptáček s krátkým ocáskem a dlouhým zobákem, posedávající v zimě i v létě na Kyjovce – ledňáček říční. Je „Týnčanem“ doslova i do písmene. Nejčastěji ho můžeme vidět, jak se střemhlavým letem vrhá do kalné vody, aby ulovil larvu vážky, brouka nebo malou ryбку. Hnízdí v kolmých pobřežních písčitých stěnách, kde si vyhrabává až 50 cm dlouhou noru, kam samička 2x do roka snáší 6 -7 kulovitých bílých vajíček. Mladé ledňáčky krmí oba

Ledňáček říční

rodiče. Úbytek jeho početnosti má na svědomí vysoušení krajiny a také kvalitativní povrchových vod, které jsou zdrojem jeho potravy. Druhý týnecký elegant - dudek chocholatý - tráví nevlídnou zimu hluboko v nitru Afriky, protože jeho hlavní potravou je hmyz. Dudek zdobí chocholka z prodloužených oranžových per s černými konci. Tělo je oranžové, křídla a ocas mají černou barvu s bílými pruhy. Dudek má nápadný dlouhý a mírně zahnutý zobák. Dudek hnízdí v dutinách stromů, kam samička snáší až 7 šedých, tečkovaných vajíček. Na vejcích sedí jen samice, o vylíhlá mláďata se ale starají oba rodiče. V Týnci můžete dudka nejčastěji vidět v blízkosti chovů koní, kde si z tru-

Vlha pestrá

su vybírá různý hmyz. Právě úbytek podobných možností, jak získat potravu, a především úbytek dutých stromů jsou hlavní příčinou jeho malé početnosti. Nicméně v posledních dvou letech má i dudek chocholatý v Týnci své „číslo popisné“. Kovově modrá spodní strana těla, žluté hrdlo, kaštanově hnědá hlava a záda, prodloužená špičatá ocasní pera jsou typickým znakem vlhy pestré, třetího týneckého drahokamu. Má také dlouhý a špičatý zobák, který jí slouží k lovu létajícího hmyzu. Je vynikající letec, a tak jí neuniknou ani vážky, motýli a také vosy a včely. To znamená, že podobně jako dudek musí zimu trávit tam, kde je dostatek hmyzu, nejlépe někde v rovníkové Africe. Vlhy hnízdí v norách, které si vyhrabávají v opuštěných písčinných apod. Často hnízdí v koloniích i několik desítek párů. Samička snáší až 6 bílých kulovitých vajíček.

Oba rodiče se střídají na vejcích a také společně krmí vylíhlá mláďata. Vlhy pestré se na jižní Moravě dlouho nevyskytovaly, nicméně v posledním desetiletí je patrné jejich opětovné šíření. Vlhy v Týnci nehnízdí,

ale hnízdí nedaleko, a díky tomu můžeme pravidelně pozorovat rodiče s vyvedenými mláďaty, jak loví létající hmyz a ozývají se charakteristickými hlasy. Samozřejmě všechny tři druhy jsou na seznamu chráněných druhů České republiky a také v Červeném seznamu ČR. To proto, že jejich početnost není dostatečná na to, abychom mohli nečinně přihlížet. Stačí jen málo – nezavázat každou louži a pískoviště, ponechat osudu duté stromy a vůbec chovat se v přírodě jako zvíře, protože to si vědomě své životní prostředí neníčí!

Připravil: Petr Koubek

Foto: Petr Macháček

Dudek chocholatý

Mikroregion Weinviertler Dreiländereck

Mužský sbor Falkenstein slaví jubileum

Franz Schubert by letos oslavil 220 let. Za svůj krátký život napsal tento „písňový kníže“ vedle mnoha pódiových a orchestrálních děl a skladeb pro komorní hudbu na 600 písní. Některé z těchto písní má také mužský sbor Falkenstein ve svém obsáhlém repertoáru.

Na zahájení jubilejního roku mužský sbor Falkenstein dne 1.5.2017 zpíval ve farním kostele Falkenstein Schubertovu mši. Po mši se společně přesunul ke zbrojnici dobrovolných hasičů Falkenstein k Schubertově památníku, kde se na počest velkého skladatele zpívala velmi známá píseň „Lípa“. Dne 9.7.2017 zve mužský sbor na jeho hlavní oslavu. Slavnostní mši hudebně ztvární kostelní sbor Herrnbaumgarten. Po dopolední sklenice a zahájení budou Falkensteineři slavit své jubileum odpoledne společně se spřátelenými sbory v rámci pěvecké slavnosti ve slavnostním sále a zahradě zámku Falkenstein. Na tuto slavnost jsou přirozeně zváni nejen zpěváci, těšíme se také na mnoho posluchačů. O pohoštění se bude starat Kulinářská dílna sieben:schläfer a mužský sbor Falkenstein.

Jubileum nemá být jen vzpomínkou na něco uplynulého, ale také krokem do budoucna. V současnosti nechává společně rozeznit svůj hlas 24 zpěváků ve věku od 20 do 81 let z Falkensteinu, regionu Dreiländereck a okolí Laa.

Info: www.maennerchor-falkenstein.org

Vino Versum Poysdorf – Město žije vínem!

Rok 2017 je celý ve znamení akce „KELLER.KULTUR.ERBE“ (Dědictví kultury sklepů). Poprvé budou sklepní uličky vědecky osvětleny jako kulturní poklad regionu Weinviertel!

Pro Poysdorf autenticky pojatá speciální výstava „KELLER.KULTUR.ERBE“ se věnuje kulturnímu pokladu regionu Weinviertel, sklepním uličkám, způsobem, který zde ještě nebyl.

Otevřeno: 10.04. - 15.11.2017 denně od 10 do 18 hodin

Expozice WEIN + TRAUBEN Welt (Svět vína a hroznů) klade s trvalou expozicí a novou speciální výstavou atraktivní důraz na révu, hrozny a víno v hlavním vinařském městě Rakouska. Toto návštěvníkům grandiózně zpro-

středkovává idylický areál s vinohradem, lisovnami a vinnými sklepy. V barokním Bürgerspitalu budete oproti tomu razantně a imponantně interaktivně cestovat historií zahrnující tisíciletí vinařského města a v muzeu lisování se dozvíte vše o vývoji vinařských technologií až do současnosti. Děti se mohou pořádně vyřádit na hroznovém dětském hřišti v hroznové hale! Závěr tvoří znamenitá ochutnávka hroznové šťávy a vína v přílehlém lokále „WEIN.ZEIT“, který provozuje Kolpinghaus Poysdorf.

Info & Kontakt *Vino Versum Poysdorf:*
Brünner Straße 28, 2170 Poysdorf
www.vinoversum.at

Männerchor Falkenstein feiert Jubiläum

Franz Schubert wäre heuer 220 Jahre alt geworden. In seinem kurzen Leben hat der Liederfürst neben vielen Bühnen- und Orchesterwerken sowie Stücken für Kammermusik über 600 Lieder geschrieben. Einige dieser Lieder hat auch der Männerchor Falkenstein in seinem umfangreichen Repertoire.

Zum Auftakt des Jubiläumsjahres wird der Männerchor Falkenstein am 1.5.2017 in der Pfarrkirche Falkenstein die Schubertmesse singen. Nach der Messe ziehen wir gemeinsam mit der Freiwilligen Feuerwehr Falkenstein zum Schubert-Gedenkstein, wo zu Ehren des großen Komponisten das wohlbekannte Lied „Der Lindenbaum“ gesungen wird. Am 9.7.2017 lädt der Männerchor zu seinem Hauptfest. Die Festmesse wird vom Kirchenchor Herrnbaumgarten musikalisch gestaltet werden. Nach Frühschoppen und Festakt feiern die Falkensteiner am Nachmittag ihr Jubiläum gemeinsam mit befreundeten Chören bei einem Sängerfest im Festsaal und Festsaalgarten Falkenstein. Zu diesem Fest sind natürlich nicht nur Sängerinnen und Sänger geladen, wir freuen uns auch über viele Zuhörer. Für die Bewirtung sorgen die Genusswerkstatt sieben:schläfer und der Männerchor Falkenstein.

Ein Jubiläum soll nicht nur die Erinnerung an etwas Vergangenes sein, sondern einen Schritt in die Zukunft darstellen. Zurzeit lassen 24 Sänger im Alter von 20 bis 81 Jahren aus Falkenstein, dem Dreiländereck und dem Land um Laa ihre Stimmen gemeinsam erklingen.

Info: www.maennerchor-falkenstein.org

Vino Versum Poysdorf – Eine Stadt lebt den Wein!

2017 steht ganz im Zeichen des KELLER.KULTUR.ERBEs - Erstmals werden die Kellergassen als Kulturschatz des Weinviertels wissenschaftlich beleuchtet! Die authentisch für Poysdorf geschaffene Sonderausstellung „KELLER.KULTUR.ERBE“ widmet sich dem Weinviertler Kulturschatz, den Kellergassen, auf eine noch nie dagewesene Weise.

Geöffnet: 10.04. - 15.11.2017 täglich von 10 bis 18 Uhr

Die WEIN + TRAUBEN Welt setzt mit dem Dauerausstellungsbereich und der neuen Sonderausstellung attraktive Akzente rund um Rebe, Traube und Wein in der Weinstadt Österreichs. Dies wird den Besuchern grandios im idyllischen Freigelände mit Weingarten, Presshäusern und Weinkellern vermittelt. Im barocken Bürgerspital reisen Sie hingegen rasant und spektakulär interaktiv durch die Jahrtausende umfassende Geschichte der Weinstadt und erfahren im Pressenmuseum alles über die Entwicklung der Weintechnologie bis in die Gegenwart. Kinder können sich am Traubenspielplatz in der Traubenhalle so richtig austoben! Den Abschluss bildet eine köstliche Traubensaft- oder Weinprobe in der angeschlossenen, vom Kolpinghaus Poysdorf betriebenen „WEIN.ZEIT“.

Info & Kontakt

Vino Versum Poysdorf:
Brünner Straße 28, 2170 Poysdorf
www.vinoversum.at

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
červen 2017		
Mikulčice	1.6.	Na skok k mikuleckému vinaři
Kostice	2.6.	Dětský den - rybářská chata
Tvrdonice	2.6.	Podluží v písni a tanci, 64. ročník
Mikulčice	3.6.	Den dětí
Tvrdonice	3.6.	Podluží v písni a tanci, 64. ročník
Lužice	3.6.	Sportovní Den dětí na fotbalovém hřišti
Starý Poddvorov	4.6.	Den dětí - Cesta pohádkovým Poddvorovem
Tvrdonice	4.6.	Podluží v písni a tanci, 64. ročník
Tvrdonice	10.6.	Otevřené sklepy Tvrdonice, Kostice
Lanžhot	10.6.	Muzeum a tradice v Lanžhotě
Týnec	10.6.	Koncert The Teachers
Nový Poddvorov	17.6.	Den otevřených sklepů
Prušánky	17.6.	Turnaj ulic
Týnec	17.6.	Den otevřených sklepů
Lanžhot	18.6.	Boží tělo
Prušánky	23.6.	Svatojánská noc
Mikulčice	23.6.	Absolventské divadlo žáků 9. třídy
Josefov	24.6.	Dětský den
Ladná	24.6.	Guláš cup
Prušánky	24.6.	K Nechorám do sklepa - Otevřené sklepy
Tvrdonice	24.6.	Koncert skupiny Divokej Bill
Starý Poddvorov	25.6.	Slavnost Božského Srdce
Lužice	27.-30.6.	Letní kino - Kinematograf bratří Čadíků
Lanžhot	30.6.	Rockování
červenec 2017		
Hrušky	1.7.	Otevřené sklepy - Putování za vínem
Nový Poddvorov	1.7.	Zahájení prázdnin - Den dětí
Mikulčice	5.7.	Cyrlometodějská pouť na Podluží
Lužice	5.7.	Veterán Cup - hodový tenisový turnaj
Mikulčice	6.7.	Tour de vinograd
Kostice	8.7.	Rybářský výlet (zábava) - Rybářská chata
Lužice	8.7.	Předhodový večer
Lanžhot	8.7.	Vojenský um. soubor Ondráš
Lanžhot	9.7.	Krojový výlet
Lužice	9.-11.7.	Cyrlské hody
Josefov	11.7.	Ruční stavění máje
Mikulčice	13.7.	Tour de vinograd
Tvrdonice	14.-7.	Motohody
Josefov	15.7.	Podlužácká beseda u cimbalu
Ladná	15.7.	Fotbalový turnaj ulic
Josefov	16.-18.7.	Tradiční krojové hody
Lanžhot	17.-19.7.	Letní kino
Mikulčice	20.7.	Tour de vinograd
Mikulčice	27.7.	Tour de vinograd
Josefov	29.7.	Pohárový turnaj ve fotbale
Tvrdonice	29.7.	Ruční stavění máje
srpen 2017		
Mikulčice	3.8.	Tour de vinograd
Starý Poddvorov	4.-7.8.	Tradiční krojové hody
Josefov	5.8.	Plkač Trophy Cup 2017, 7. ročník
Prušánky	5.8.	Noční soutěž SDH O pohár starosty obce
Lanžhot	5.8.	Přehlídka dechovek
Tvrdonice	5.8.	Zpívání Pod tvrdomsků májů
Tvrdonice	6.-8.8.	Krojované hody

Obec	Datum	Název akce
Mikulčice	10.8.	Tour de vinograd
Josefov	12.8.	Turnaj ulic Josefova v malé kopané
Kostice	12.8.	Rybářský výlet (zábava) - Rybářská chata
Prušánky	12.8.	Předhodová beseda u cimbalu
Mikulčice	13.8.	XIX. roč. veř. soutěže ve střelbě z velkorážní pistole
Prušánky	13.-15.8.	Krojované hody
Mikulčice	17.8.	Tour de vinograd
Kostice	18.-20.8.	Motosraz "Bahenní párty"
Mikulčice	18.8.	Těšice - Mikulčice - zápas v kopané
Mikulčice	18.8.	Taneční párty pod zeleným
Mikulčice	19.8.	Předhodový večer
Moravský Žižkov	19.8.	Předhodové zpívání
Lanžhot	19.8.	Den koní
Lanžhot	20.8.	Zahrávání hodů
Lužice	20.8.	Literární čtení
Mikulčice	20.-22.8.	Krojované hody
Moravský Žižkov	20.-22.8.	Krojované hody
Tvrdonice	23.-25.8.	Letní kino
Mikulčice	24.8.	Tour de vinograd
Tvrdonice	25.8.	Rozloučení s prázdninami - lampionový průvod
Dolní Bojanovice	26.8.	Zarážání hory, Zahrádkářské dny
Kostice	26.8.	Country zábava - Rybářská chata
Mikulčice	26.8.	Vino a burčák z otevřených sklepů
Tvrdonice	26.8.	Zarážání hory
Mikulčice	31.8.	Tour de vinograd
Září 2017		
Prušánky	1.9.	Rozloučení s prázdninami
Josefov	2.9.	Zarážání hory
Týnec	2.9.	Předhodové zpívání
Prušánky	2.9.	Zarážání hory
Hrušky	2.9.	Vinobraní
Lužice	2.9.	Prkačcup, závod malotraktorů
Nový Poddvorov	2.9.	Hodová zábava
Dolní Bojanovice	3.9.	Zahrávání hodů
Týnec	3.-4.9.	Hody
Lužice	8.9.	Vernisáž výstavy k vinobraní, Starý Kvartýr
Hrušky	9.9.	Hruščíada
Lužice	9.9.	Lužické vinobraní
Josefov	9.9.	Josefovský helovín
Lanžhot	13.9.	Hody v MŠ
Lanžhot	15.9.	Předhodové zpívání
Prušánky	16.9.	Vinobraní pod Nechory
Starý Poddvorov	16.9.	Krojované vinobraní
Týnec	16.9.	Soutěž burčáků a gulášů
Lužice	16.9.	Den kopce, Burčák Open - tenisový turnaj
Starý Poddvorov	16.-17.9.	Dýňový víkend
Lužice	16.-17.9.	Výstava králíků a drobného zvířectva
Mikulčice	16.-18.9.	60 let založení ČZS - výstava ovoce, květin, zeleniny
Lanžhot	17.-19.9.	Hody
Ladná	22.9.	Předhodové zpívání
Ladná	23.-24.9.	Krojované hody
Lanžhot	24.9.	Hodky
Lanžhot	24.9.	Poděkování za úrodu
Mikulčice	27.9.	Akropole Cross, běh Rasticovým městem Morava
Kostice	30.9.	Posezení na Kopance - rybaření pro kostickou veřejnost

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Ladná	30.9.	Krojované hodky
Lužice	30.9.	Den seniorů
Mikulčice	30.9.-1.10.	Bubenická dílna
Ríjen 2017		
Mikulčice	1.10.	Na skok k mikuleckému vinaři
Dolní Bojanovice	1.-3.10.	Svatováclavské krojované hody
Tvrdonice	6.10.	Beseda se seniory
Josefov	7.10.	Pochod slováckými vinohrady
Dolní Bojanovice	8.10.	Hodky s vinobraním
Kostice	14.10.	Předhodovní zpívání
Kostice	14.10.	Stavění máje
Ladná	14.10.	Polévka cup
Mikulčice	14.10.	Drakiáda
Kostice	15.-16.10.	Hody
Dolní Bojanovice	18.10.	Den seniorů
Josefov	21.10.	Drakiáda
Ladná	21.10.	Drakiáda
Mikulčice	27.10.-5.11.	Vernisáž výst. foto S. Rutara, soch a plastik J. Jurčáka
Prušánky	28.10.	Gulášfest
Týnec	28.10.	Tradiční výlov
Listopad 2017		
Mikulčice	5.11.	Podzimní setkání seniorů
Moravský Žižkov	11.11.	Svatomartinská husa
Starý Poddvorov	12.11.	Sousedské posezení
Mikulčice	12.11.	Dětský karneval

Obec	Datum	Název akce
Starý Poddvorov	16.11.	Lampionový průvod s ohňostrojem
Nový Poddvorov	17.11.	Lampionový průvod
Dolní Bojanovice	18.-19.11.	Hudební slavnosti sv. Cecílie
Josefov	18.11.	Josefovská setkání
Prušánky	25.11.	K Nechoráz za mladým vínem
Hrušky	25.11.	Dívčí vínek
Mikulčice	26.11.	Zpívání u ván.stromu
Prušánky	26.11.	Rozsvícení ván.stromu u OÚ
Lužice	26.11.	Adv. jarmark v Sokolovně, Slavn. rozsvíc. ván.stromu
Dolní Bojanovice	26.11.-3.12.	Vánoční výstava
Prosinec 2017		
Nový Poddvorov	1.12.	Rozsvícení ván. Stromu
Nový Poddvorov	1.12.	Mikulášská nadílka
Kostice	1.12.	Mikulášský jarmark
Mikulčice	2.12.	Móda přír. vláken - módní přehlídka I. Nedomové
Hrušky	2.12.	Vánoční veselení
Lanžhot	2.12.	Vánoční jarmark, ván.výstava
Ladná	3.12.	Adventní neděle s ...
Týnec	3.12.	Rozsvícení ván. stromu u OÚ
Starý Poddvorov	3.12.	Slavnostní rozsvícení ván. stromu
Josefov	5.12.	Mikulášská besídka
Ladná	5.12.	Mikulášská nadílka u kostela
Tvrdonice	9.12.	Mikulášský jarmark
Týnec	9.12.	Ochutnávka mladých vín a zabijačkové speciality
Ladná	10.12.	Adventní neděle s ...
Mikulčice	15.12.	Pochod světlušek

Přehled výrobců krojů a součástí krojů na Podluží

Druh výrobku	Jméno	Kontakt
Dolní Bojanovice		
Šití a vyšívání červenic, kordulí dívčích i chlapeckých, šátečků, rožků, kabaní, košil	Markéta Maláníková	tel. 728 572 846
Šití krojových košil, rukávců, košílek pod rukávce, kasaníc, sukní, slováckých šatů	Helena Pazderková	tel. 732 455 795
Malování mašlí	Blahová Anna	
Josefov		
Šití chlapeckých kabaní, malování, vyšívání plátěných košil, kloboučků a toček	Vladislava Lekavá	tel. 724 764 561
Čižmy	Martin Tomašík	martinjanulik@seznam.cz
Šití rožků a šátečků	Štěpánka Pavková	tel. 602 517 980
Kostice		
Šití a vyšívání červenic a modřic	Zdeňka Rabušicová, Nová 109	tel. 725 544 905
Lanžhot (informace MÚ Lanžhot)		
Čižmy	Marek Tureček	731 479 760
Fiauky	Marie Slámová, Jarmila Hrnčířová	
Červené vyšívání na košili	Anna Mlýnková, Bronislava Bartošová, Dana Uhrová	
Vyšíváčky	Marie Holobrádková, Marie Kořínková, Hana Tučková	
Lajbl	Marie Hostinská	
Malování mašlí	Marie Švirgová, Jarmila Zahradníková, Božena Rabušicová, Silvie Markovičová, D. Jurošková, M. Jurošková	
Pérko na guláč a mašle, červený šátek	Ludmila Ciprysová	
Šití sukní	Marie Hostinská, Ludmila Hostinová, Anna Straková, Marie Petřelová	
Lužice		
Mužácké šaty, sukně, jupky, kasanice, krejzlíky, třaslavice, lajbl, kabaně atd.	Vladka Magdolenová	tel. 605 751 996
Moravský Žižkov		
Šití krojů	Věra Vašíčková	tel. 721 459 112

Program rozvoje obce (PRO) jako hlavní nástroj řízení rozvoje

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je Program rozvoje obce. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Program rozvoje obce formuluje představy o budoucnosti obce (na základě poznání situace v obci a názorů a potřeb občanů, podnikatelů, zájmových organizací a dalších subjektů) a navrhuje způsoby, jak těchto představ do-

sáhnout. Program se zpracovává na období 4 – 7 let.

Význam programu pro rozkvět obce je v tom, že zachycuje hlavní problémy rozvoje obce a formuluje možná řešení, podporuje efektivní využívání finančních a personálních kapacit obce i celkového potenciálu obce, sladuje představy jednotlivých aktérů v území o rozvoji obce, podporuje vytvoření platformy spolupráce různorodých subjektů v obci tak, aby byl využit potenciál lidí i organizací působících v obci, zvyšuje připravenost obcí k podání žádostí o dotační podporu a zvyšuje šance získat externí finanční prostředky a lze ho využít také jako marketingový / informační nástroj (vůči potenciálním obyvatelům, investorům, resp. také návštěvníkům).

Rovněž při každé tvorbě Programu rozvoje obce představitelé obce i zpracovatelé Programu kladou důraz na komu-

nitní plánování, to je zapojení místních i vnějších aktérů.

Hlavním posláním Programu rozvoje obce je celkový růst obce, přičemž při jeho tvorbě je kladen velký důraz na místní zvyklosti, tradice a v neposlední řadě se v Programu objevují takové aktivity, které vedou k prohlubování duchovních a společenských hodnot a uchování kulturně-historického dědictví v území konkrétní obce, ale zároveň jsou respektovány a využívány nové trendy, které si vyžaduje dnešní doba.

“Aktivně a společně k udržitelnému rozvoji Slovácka”

Turistická asociace Slovácko, z.s. usiluje zejména o dlouhodobě fungující systém koordinace a kooperace poskytovatelů služeb cestovního ruchu v turistické destinaci Slovácko, za účelem zajištění udržitelného rozvoje cestovního ruchu na území Hodonínska, Podluží, Kyjovska, Strážnicka a Veselska, při zvýšení konkurenceschopnosti na trhu, rozšíření nabídky aktivit a spolupráce jednotlivých subjektů v turistické oblasti. Členskou základnu Turistické asociace Slovácko, z.s. tvoří v současnosti

5 organizací: Místní akční skupina Dolní Morava, z.s., MAS Strážnicko, z.s., MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s., DSO Mikroregion Horňácko, z.s., Společenstvo podnikatelů v cestovním ruchu okresu Hodonín z.s.

V současné době procházíme procesem certifikace destinačních managementů v rámci Jihomoravského kraje a je velká pravděpodobnost, že budeme patřit mezi první, kteří certifikaci v rámci jižní Moravy obdrží. Po úspěšné certifikaci máme možnost žádat o fi-

nanční prostředky na rozvoj cestovního ruchu z rozpočtu Jihomoravského kraje. Slovácko je jen jedno! Ale bude jednou z mála oblastí, která bude mít dva partnerské a spolupracující destinační managementy. Pro území Zlínského kraje je to stávající Region Slovácko se sídlem v Uherském Hradišti a pro území našeho kraje to bude právě Turistická asociace Slovácko. Pevně věříme, že společnými silami se nám podaří dosáhnout kvalitního a plně funkčního managementu cestovního ruchu na Slovácku.

Štafetový závod na kolečkových bruslích v Lužicích

Cyklovýlet „Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku“

stavební s. r. o.

- silniční stavby •
- inženýrské stavby •
- mostní stavby •
- železniční stavby •
- pozemní stavby •
- stavby sportovišť •
- speciální povrchy •
- skládky odpadů •

SWIETELSKY stavební s.r.o., oblast Hodonín
Brněnská 42, 695 01 Hodonín

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Dolní Morava se blíží do finále!

Už třetím rokem MAS Dolní Morava prochází zdlouhavým procesem hodnocení strategie pro rozvoj svého území. Přesto se ale postupnými kroky blížíme k našemu cíli.

V současné době vypořádáme poslední drobné připomínky a pak už jen budeme čekat na schválení Strategie (snad se dočkáme do konce června letošního roku).

Výhledově by mohla MAS Dolní Morava vyhlásit první výzvy v září 2017.
Sledujte naše webové stránky:
www.mas-dolnimorava.cz

Pracovní tým MAS je tu pro Vás

Jste zástupce obce, spolku, církve, či podnikatel, zemědělec nebo fyzická osoba a máte zájem o podporu vašeho projektu nebo nápadu z finančních prostředků EU?

Obráťte se na nás!

Pro naše území máme schváleno více než 90 mil. Kč.

Jsme připraveni vám poradit či pomoci s nalezením vhodného dotačního titulu a zkonzultovat váš projektový záměr.

Těšíme se na vás v prostorách Regionálního centra na Masarykově náměstí v Hodoníně.

Více o informacích naleznete na www.mas-dolnimorava.cz.

Ing. Ivo Knápek, Ph.D.
Jednatel společnosti

Telefon: +420 603 439 442
E-mail: knapek@megawaste.cz
Web: www.megawaste.cz

MEGAWASTE, spol. s r.o.
Opletalova 1603/57
110 00 Praha 1 – Nové Město

Chcete se zviditelnit v celém Regionu Podluží?
Inzerujte v časopisu ZVONY PODLUŽÍ
Více než 8000 výtisků
do všech domácností ve 14 obcích!
Přístupné ceny
a podmínky pro všechny.
Blíže informace na tel.: 777 328 062
nebo e-mailu: info@podluzi.cz

 DRFG | Investiční fondy

Investujte do komerčních nemovitostí

Nemovitostní fond DRFG přinesl klientům za rok 2016
zhodnocení ve výši 5,04 %

Mgr. Michal Pořádek
Investiční konzultant

tel.: 724 689 164

Smelektro
ELEKTRO SMETANA

VELKOOBCHOD • MALOOBCHOD

• **Velký výběr elektroinstalačního materiálu, kabelů a svítidel**

• **Elektromateriál pro domácnost**

(úsporné žárovky, LED, vypínače, baterie, prodlužky)

Husova 25, 690 02 BŘECLAV, tel.: +420 774 879 468
obchod@elektro-smetana.cz • www.elektro-smetana.cz

Zpěváči Podluží

Lužická laťka

Zpravodaj Zvony Podluží, vydává Region Podluží. Adresa: Náměstí 177/2, 691 51 Lanžhot, e-mail: info@podluzi.cz, IČ: 69650284. Redakční rada: Ing. Petr Hynek, odp. redaktor (petrhynek@hotmail.cz), Denisa Spevářová, manažerka svazku obcí (606 092 860, spevarova@podluzi.cz), Ing. Josef Smetana (smetana@podluzi.cz). Redakční uzávěrka do 27.10.2017. Grafický návrh: Yvona Jandáková, sazba: Ing. Petr Hynek, tisk: Tiskárna Pálka Břeclav. Neprodejné! Rozšiřováno roznáškovou službou.